

LUNDS
UNIVERSITET

Humanistiska och teologiska fakulteterna

ISLB14, Islamologi: Fortsättningskurs, 30 högskolepoäng

Islamic Studies: Level 2, 30 credits

Grundnivå / First Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Prodekanen för utbildning på grund- och avancerad nivå vid Humanistiska och teologiska fakulteterna 2026-06-08 (U 2026/356). Kursplanen träder i kraft 2026-09-01 och gäller från och med vårterminen 2027.

Allmänna uppgifter

Kursen ges som fristående kurs. Kursen kan utgöra fördjupning i Kandidatprogram i religionsvetenskap och teologi. Kursen kan ingå i en generell examen på såväl grundnivå som avancerad nivå.

Undervisningsspråk: Svenska och Engelska

Moment på andra skandinaviska språk kan förekomma.

Huvudområde   *Fördjupning*

Religionshistoria G1F, Grundnivå, har mindre än 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande

Kunskap och förståelse

- kunna identifiera centrala texter och betydande tänkare inom islamisk idéhistoria,
- kunna förstå hur samspelet mellan rättsliga, filosofiska och etiska idéer och teorier har utvecklats och format debatter om islam i muslimska samhällen,
- kunna kontextualisera och följa utvecklingen av centrala tankeskolor från den klassiska perioden till modern tid genom att uppmärksamma mångfalden av och skillnaderna mellan viktiga textgenrer,
- kunna identifiera, beskriva och förklara skillnader och spänningar mellan ideal och praktik inom islams traditioner,

- kunna förstå hur sociala, ekonomiska, materiella, genusrelaterade och politiska kontexter och ordningar formar ramarna för levd religiositet,
- kunna redogöra för huvuddrag i centrala debatter om "islam" som vetenskapligt begrepp och akademiskt fält i ljuset av mångfalden i muslimskt liv och islamiska tanketraditioner,
- översiktligt kunna redogöra för islams politiska relevans i historia och nutid utifrån aktuell teoribildning,
- kunna redogöra för och ge exempel på historiska och nutida uttryck för relationen mellan politik och islam,
- kunna redogöra för diskussioner om islam, styrelseskick och politikbegrepp i olika historiska och samhälleliga kontexter,
- kunna redogöra för tidigare forskning om ett valt ämne eller problemområde inom islamologi,
- kunna diskutera skillnaden mellan primärkällor, tidigare forskning samt handböcker, läromedel och annat material,
- kunna förklara vad som utmärker en akademisk uppsats i relation till andra genrer/texttyper, t.ex. ett journalistiskt reportage eller ett politiskt debattinlägg,

Färdighet och förmåga

- kunna använda kunskap om centrala texter och gestalter inom islamiska traditioner för att historiskt kontextualisera islamiskt tänkande och praktik från 600-talet till modern tid,
- kunna identifiera olika teoretiska doktriner och grundläggande begrepp inom islamiskt tänkande,
- kunna analysera och tolka primärkällor i översättning med hjälp av traditionella och moderna hermeneutiska metoder,
- kunna författa en akademisk text baserad på vetenskapliga forskningsmetoder, inklusive användning av primärkällor och vetenskaplig sekundärlitteratur,
- kunna beskriva och diskutera muslimskt religiöst liv med hjälp av teoretiska begrepp och nyanserade empiriska exempel,
- kunna kritiskt, i tal och skrift, diskutera och dra slutsatser om sambandet mellan tolkningsfrågor och islamisk mångfald, med avseende på teologiska variationer, socio-politiska kontexter, genusfrågor och maktperspektiv,
- kunna reflektera självständigt över vetenskaplig metodologi i studiet av religion,
- kunna analysera avancerade texter om muslimsk religiös praktik och akademisk metodologisk diskussion,
- kunna jämföra hur olika muslimska majoritetssamhällen organiserar makt, lagstiftning och institutioner,
- kunna kritiskt analysera diskussioner om sharias roll som juridik, etik och moraliska riktlinjer,
- kunna kritiskt analysera samhällsdebatter om islam,
- kunna analysera hur teologiska traditioner, historiska händelser samt sociala och kulturella processer påverkar nytolkningar och reformer hos traditionella och icke-traditionella religiösa auktoriteter,
- kunna framställa en mindre uppsats,

- kunna välja och tillämpa forskningsmetoder som är relevanta för islamologi och för uppgiften,
- kunna välja ut och värdera för uppgiften relevant vetenskaplig litteratur,
- kunna presentera och diskutera ämnet i skrift och tal,
- kunna använda ett i akademiska sammanhang godtagbart system för citeringar, hänvisningar och källförteckning,

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kunna bedöma och värdera hur islamisk kunskap produceras och tillämpas,
- kunna kritiskt granska klassiska texter utifrån historiska perspektiv, begreppsanalys och vetenskapliga tolkningsmetoder,
- kunna värdera och utifrån relevanta fakta ge mångsidiga perspektiv på aktuell samhällsdebatt om islam och muslimer,
- kunna kritiskt värdera påståenden och beskrivningar om islam och politik som förekommer i media och samhällsdebatt,
- kunna kritiskt förhålla sig till teoribildning om religiös förändring, styrelseskick, modernisering och pluralisering i relation till islam,
- kunna kritiskt förhålla sig till politiska utsagor om olika tolkningar av islam i historia och nutid,
- kunna kritiskt utvärdera forskningsmetoder inom islamologi och deras relevans för olika forskningsområden inom området,
- med gott omdöme kunna värdera olika perspektiv i tidigare forskning om ämnet,
- med lyhördhet kunna identifiera sitt behov av ytterligare kunskap i ämnet.

Kursens innehåll

Kursen består av följande delkurser:

1. Islamologiska nyckeltexter, 7,5 hp
2. Islam mellan ideal och praktik, 7,5 hp
3. Islam, politik och samhällsdebatt, 7,5 hp
4. Kritiskt tänkande och akademiskt skrivande, 7,5 hp

Delkurs 1 ger en historisk och tematisk översikt av grundläggande texter, både klassiska och moderna, som har format muslimska föreställningar, praktiker och intellektuella traditioner. Delkursen behandlar texter och traktater inom islamisk rätt och rättsvetenskap, islamisk teologi och filosofi, sufism och etik samt historia och historieskrivning. Den är utformad som en introduktion till klassiska och moderna tolkningsmetoder och bygger på engelska översättningar av primärkällor.

Under delkurs 2 studeras och analyseras mångfalden i muslimsk religiös praktik i skilda nationella och lokala kontexter och hur denna förhåller sig till föreställningar om islam som en enhetlig religiös tradition. Delkursen utforskar gränsdragningar kring vad som i olika sammanhang uppfattas som "korrekt islam". Hur förhandlas sådana gränser i levd praktik, både som uttryck för föränderliga samhällsförhållanden och utmaningar från nya religiösa aktörer, både i majoritets- och minoritetserfarenheter. Med utgångspunkt i senare decenniers etnografiska forskning om muslimskt religiöst

liv diskuterar delkursen hur islam som teologisk och rituell tradition formas och omtolkas, samt hur detta teoretiserats ur genus-, makt- och klassperspektiv. Därtill fördjupar sig delkursen i pågående forskningsdiskussioner om begreppet "islam" och dess tillämplighet i relation till muslimskt liv i dess empiriska mångfald.

I delkurs 3 diskuteras samspelet mellan islam och politik i förhållande till samhällsliga förändringsprocesser i historia och nutid. Den utgår från kritiska och kontextuella perspektiv och analyserar hur islam och politik påverkar varandra i olika samhällen och tidsepoker. Delkursen analyserar politiska uttryck och dynamiker i muslimska majoritetssamhällen och i minoritetssituationer samt hur islam diskuteras i samtida politiska debatter, både globalt och i Europa med särskilt fokus på Sverige. Delkursen tar också upp frågor som religiös extremism, fundamentalism och andra exempel på religionens politiska dimensioner.

I delkurs 4 övas den studerande i att kunna ta sig an en självständig uppgift som ska redovisas i en mindre uppsats. Delkursen syftar till att introducera och träna det vetenskapliga skrivandet. Uppgiften kan omfatta vilket ämne som helst inom islamologi och använda historiska, textuella, arkivmässiga, samhällsvetenskapliga eller etnografiska forskningsmetoder. Detta ämne väljs i samråd med delkursens lärare. Varje student väljer olika ämnen och har ansvar för att presentera och diskutera sitt ämne med resten av studenterna och med läraren.

Kursens genomförande

Delkurs 1: Undervisning sker i form av föreläsningar, gruppövningar och 4–5 obligatoriska seminarier. Frånvaro från seminarierna kompletteras med skriftlig uppgift enligt lärares anvisningar. Vid frånvaro som överstiger 50 % av delkursens seminarier är den studerande hänvisad till att gå om delkursen. Som en del av delkursen ingår en obligatorisk muntlig presentation på ett ämne som bestäms i samråd med läraren.

Delkurs 2: Undervisning sker i form av föreläsningar, gruppövningar och 4–5 obligatoriska seminarier. Frånvaro från seminarierna kompletteras med skriftlig uppgift enligt lärares anvisningar. Vid frånvaro som överstiger 50 % av delkursens seminarier är den studerande hänvisad till att gå om delkursen.

Delkurs 3: Undervisning sker i form av föreläsningar och 4–5 obligatoriska seminarier. Frånvaro från seminarierna kompletteras med skriftlig uppgift enligt lärares anvisningar. Vid frånvaro som överstiger 50 % av delkursens seminarier är den studerande hänvisad till att gå om delkursen.

Delkurs 4: Undervisning sker i form av föreläsningar och handledning.

Om studenter utan egen förskyllan, till exempel på grund av olycksfall eller plötslig sjukdom, inte har kunnat genomföra ett eller flera obligatoriska moment, ansvarar institutionen för att ett likvärdigt alternativ eller en annan tidpunkt för respektive moment erbjuds. Detta gäller också studenter som fullgör uppdrag som studentrepresentanter.

Kursens examination

Delkurs 1 examineras genom en skriftlig hemtentamen.

Delkurs 2 examineras genom en skriftlig hemtentamen.

Delkurs 3 examineras genom en skriftlig hemtentamen.

Delkurs 4 examineras genom en mindre uppsats om ca 40 000 tecken inklusive blanksteg, försättsblad, innehållsförteckning och källförteckning samt ett avslutande framläggingsseminarium.

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt studentstöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna: Underkänd, Godkänd, Väl godkänd. För betyget Godkänd på kursen krävs betyget Godkänd på samtliga delkurser. För betyget Väl godkänd på kursen krävs därutöver betyget Väl godkänd på minst två delkurser.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet samt minst 15 hp inom Religionsvetenskap: Grundkurs (REVA10/ÅRED11), varav minst 5 hp ska utgöras av delkurs 4. Alternativt krävs grundläggande behörighet samt minst 15 hp inom Islamologi: Grundkurs (ISLA11) eller motsvarande.

Övrigt

- Kursen ges vid Centrum för teologi och religionsvetenskap, Lunds universitet.
- Delkurserna kan även läsas som fristående kurser (ISLB32, ISLB33, ISLB34 och ISLB35).
- Poängtalen för kursinnehåll som helt eller delvis är gemensamt med annan kurs får endast tillgodoräknas en gång i examen.